

JAARVERSLAG 2024

IVN HEEZE-LEENDE

auteurs: werkgroepcoördinatoren en bestuursleden

redactie: Petra Leeuwestein-Verbeek

tekening op het voorblad: Ciel Broeckx

foto's: afkomstig van werkgroepen

INHOUDSOPGAVE

1	VOORWOORD VAN HET BESTUUR	3
2	EDUCATIE EN ONTSPANNING	4
2.1	Cursuswerkgroep	4
2.2	Groen voor ouderen	8
2.3	Wandelingen coördinatie	8
2.4	Scholenwerk	10
2.5	Jeugd-IVN	14
2.6	Avonturiers	16
2.7	Fotografie	19
2.8	Tentoonstellingen & Vormgeving	21
3	NATUUR(WERK)GROEPEN	23
3.1	Gentiaanblauwtje	23
3.2	Amfibieënwerkgroep	23
3.3	Florawerkgroep	25
3.4	Vogelwerkgroep	25
3.5	Bomenwerkgroep	27
3.6	Natuurbeheer	31
3.7	Natuur- & milieubescherming	31
3.8	Bibliotheek, informatie & ivn winkel	33
4	PR EN COMMUNICATIE	37
4.1	PR & Communicatie	37
5	BESTUUR	39
5.1	Het bestuur	39
5.2	Samenwerking	39
5.3	Afdeling Heeze-Leende	43

1 VOORWOORD VAN HET BESTUUR

2024: een positieve balans!

Het jaar 2024 kende schaduwkanten en gelukkig ook lichtpuntjes.

Om maar met enkele schaduwzijden te beginnen: sommigen van ons kenden het verlies van een dierbare.

Van een heel andere orde was het feit dat we de kap van 10 waardevolle, oude eiken langs de Randweg niet tegen kunnen houden. Dit ondanks het duidelijke signaal van bijna 2.000 ondertekenaars van de petitie.

Helaas zien we ook een toenemende verwaarlozing en verrommeling van ons buitengebied, zoals in onze beekdalen.

En wat was het nat in 2024: een beetje te veel van het goede na de voorbije droge jaren! Wat de gevolgen zijn voor onze hele natuur is nog onduidelijk. Duidelijk is al wel dat dit catastrofale gevolgen heeft voor de gentiaanblauwtjes. De onderzoekplekken van onze werkgroep op de Strabrechtse Heide stonden 10 tot 25 cm. onder water!

En nu de lichtpuntjes!

Als je in dit jaarverslag alle activiteiten van de werkgroepen en de inzet van vele leden voor de natuur overziet, krijg je toch echt een warm gevoel.

Zonder andere werkgroepen tekort te willen doen, licht ik er toch het een en ander uit.

We hebben bijna 3300 amfibieën van een wisse dood gered met onze overzetactie aan de Somerenseweg.

Onze jeugd-IVN en de oudere kinderen bij de Avonturiers waren weer geweldig actief met speurtochten, uitpluizen van uilenballen, vetbollen maken, hakken op de hei, slootjesdag en nog veel meer. En wat het extra leuk maakte was hun gezamenlijk kamp!

Ook het cursusteam timmerde aan de weg met cursussen over bomen, wilde bijen en natuurvriendelijk tuinieren. En hun bijdrage voor een andere opzet van het jaarlijkse coördinatorenoverleg heeft zeer bijgedragen aan een goed verloop daarvan en een positieve uitkomst.

Tot slot: wat was onze manifestatie op 1 september voor inwoners van onze dorpen succesvol! Vele leden en ook mensen van de gemeente hebben daarvoor een belangrijke bijdrage geleverd.

Goed voor bekendheid van ons werk voor de natuur en voor eendracht binnen onze vereniging.

Ben Pollmann, Voorzitter IVN Heeze-Leende

2 EDUCATIE EN ONTSPANNING

2.1 CURSUSWERKGROEP

Corrie Vincent (tot december 2024), Trineke Hofstra (tot december 2024), Henk van der Kruijs, Anke Nel Schilthuis en Ine Troelstra (coördinator)

Het jaar in cijfers

Bomencursus: 4 lessen, 4 excursies, 20 deelnemers

Cursus Wilde Bijen: 4 lessen, 2 excursies, 21 deelnemers

Natuurmanifestatie 1 september: 150 bezoekers bij onze kraam

Cursus Natuurvriendelijke Tuin: 2 lessen, 1 excursie, 14 deelnemers

Lezing Jaar van de Wesp: 1 avond, 15 deelnemers

Eindejaarsplantenjacht: 10 deelnemers

Het cursusteam probeert een gevarieerd cursusaanbod samen te stellen dat interessant is voor zowel doorgewinterde IVN-ers als nieuwe natuurliefhebbers. Daarbij worden we beperkt door de beschikbaarheid van ons team, vooral in de maanden mei, juni en september. In 2024 heeft dat geleid tot de volgende activiteiten.

Bomencursus

Om de aandacht voor bomen binnen het IVN aan te wakkeren hebben we in een bomencursus de bomen door de seizoenen heen gevolgd.

Lesavonden waren in de Sleutelbloem op 19 februari, 18 maart, 3 juni (Leenderweg, Arie Snoeijen) en 28 oktober. De drie binnenlessen gingen daarbij in op de processen die zich in en rond de boom in de wisselende seizoenen afspelen, zoals fotosynthese, lengte- en breedte-groei, voortplanting, bladval en de samenwerking met organismen in de bodem. Verder behandelden we steeds drie verschillende bomen. Voor de les in juni mochten we op bezoek in de kas van Arie Snoeijen, (gepensioneerd) boomkweker in Heeze. Hij heeft een avond lang boeiend verteld, leidde ons rond op zijn kwekerij en liet ons alles zien, voelen en ruiken.

Op de laatste lesavond lieten een paar deelnemers foto's zien van een eigen boom die ze dat jaar gevolgd hadden, en vertelden daar iets over. Heel leuk dat er zo interactie ontstond. De 4 excursies waren op de volgende data:

25 februari: een wandeling op Kloostervelden - Sterksel

24 maart: een wandeling bij de visvijvers/sportvelden in Leende. Veel dank aan oud-leden van de bomenwerkgroep (Ivo Rothuizen, Wil Mijs, Frans van den Berg) voor het gidsen bij deze excursie.

9 juni: een fietstocht door Heeze en de Meelakkers

3 november: een wandeling over Kapellerput en Schoorsveld.

We waren erg blij met de deelname van Twan van Bijsterveldt, medewerker buitendienst van de gemeente Heeze-Leende, die jaarlijks de gemeentelijke bomen in de gemeente Heeze-Leende inspecteert. Hij lichtte het werk van de gemeente toe en verbeterde of vulde ons aan waar nodig. Dank daarvoor!

De bomencursus werd zeer positief beoordeeld en de deelnemers zeiden dat ze met veel meer aandacht naar gewone bomen in hun omgeving zijn gaan kijken.

Cursus Wilde bijen

In het voorjaar gaf IVN-lid Annemiek van Dijk een cursus over wilde bijen. De lesavonden waren wat verspreid, zodat de soorten die behandeld werden ook in dezelfde periode waargenomen konden worden.

Aantal deelnemers: 21

Lesavonden in de Sleutelbloem: 20 maart, 27 maart, 3 april en 22 mei

Excursies: 6 april (Lange Bleek), 1 juni (natuurtuin 't Loo, Bergeijk)

Helaas was het een slecht jaar voor de bijen, maar dat deed niet af aan de ongelooflijke kundigheid waarmee Annemiek ons inwijdde in de leefwijze van wilde bijen en de manieren om een geschikte leefomgeving voor ze te creëren. Verder leerde ze ons bepaalde soorten te herkennen. De oefeningen en de eindquiz op de laatste avond zorgde niet alleen voor wat terugblikken op de behandelde soorten, maar ook voor hilarische momenten als Annemiek een ludieke hint gaf in de vorm van bijvoorbeeld een troffel (de metselbij natuurlijk!).

Met het weer hadden we wat pech bij de excursies: op 6 april zagen we vanwege het koude weer maar een beperkt aantal bijen. Bij natuurtuin 't Loo was het regenachtig en koel. We zagen toch wat hommels en we kregen er veel inspiratie voor het insectenvriendelijk inrichten

van een tuin. Er waren voor deze laatste excursie helaas veel deelnemers verhinderd. De cursus in zijn geheel werd zeer goed gewaardeerd.

Regionaal cursusteamoverleg

De deelnemers voor de cursus wilde bijen kwamen verspreid uit de regio. Juist voor dit soort cursussen is het regionaal cursusteamoverleg van belang, om de krachten te bundelen en op die manier gespecialiseerdere cursussen te kunnen aanbieden. In het overleg stemmen de cursusteams uit de regio af welke cursussen ze gaan geven, en geven ze elkaar tips voor interessante onderwerpen of goede sprekers en docenten. Anke Nel Schilthuis-Vos neemt namens het cursusteam deel aan deze overleggen.

IVN-manifestatie 1 september Feest van de beestjes

Het was een zeer warme dag, maar dat weerhield enkele honderden bezoekers er niet van om naar de IVN-manifestatie te komen. Het kraampje van het cursusteam was gericht op het presenteren van het cursusaanbod. Er stonden binoculairs en microscopen met verschillende preparaten om te bekijken. Een activiteit voor kinderen was een blokkentoren, die een ecosysteem voorstelt. Als je soorten (=blokken) uit het systeem weghaalt, stort het systeem uiteindelijk in. Dank aan Annemiek van Dijk voor het lenen van het Jenga-spel. Verder hadden we proefjes over klimaatverandering met water en thermometers die zowel voor kinderen als volwassenen interessant waren.

Cursus Stappen naar een natuurvriendelijke tuin

Op initiatief van Ko Dousma, biodiversiteitsambassadeur, organiseerden Bertie van den Bogaert uit Geldrop, Ciel Broeckx, Minke Greve en Ton van Dijk een cursus over het natuurvriendelijk inrichten van je tuin. Het cursusteam ondersteunde met de inschrijvingen en regelde de koffie en thee. De cursus werd speciaal onder de aandacht gebracht bij toekomstige inwoners van De Bulders, van wie er zich 6 inschreven. Verder waren er ook andere deelnemers uit de gemeente. Als lesmateriaal was er een inspirerend tijdschrift van de gemeente en verder een scala aan informatiebronnen op internet. Ook lagen er boeken van vereniging Velt ter inzage. De twee lesavonden (11 en 25 september) zaten boordevol tips over beplanting, interessante zichtlijnen in je tuin, het leren omgaan met waterhuishouding en bodem, ruimte maken voor dieren en het creëren van privacy. Na de eerste lesavond mochten de deelnemers zelf aan de slag met een ontwerp voor een nieuw aan te leggen tuin, of een stappenplan voor het veranderen van hun bestaande tuin. Deze ontwerpen werden door Ciel op de tweede lesavond besproken, met verbeteruggesties of alternatieven. Er werd veel meegedacht en er was veel interactie tussen de deelnemers, wat twee zeer levendige avonden opleverde. De excursie naar een voorbeeld van een ecologisch aangelegde tuin in Kloostervelden maakte het helemaal af. De deelnemers prezen vooral het enthousiasme van de docenten en de inspiratie die de cursus gaf.

Lezing 2024 - Jaar van de wesp

Wiel Zentjens, IVN-gids uit Cranendonck, was bereid zijn lezing '2024 het jaar van de wesp' bij ons in Heeze te herhalen. Voor een publiek van ongeveer 15 mensen liet hij ons met prachtige foto's zien hoeveel verschillende wespen (zoals blad-, sluip- en goudwespen) er zijn in Nederland, en hoe ze door hun bouw (bijvoorbeeld met een lange legboor) kunnen profiteren van vrijwel elke andere insectensoort, door hun eitjes bij die van een ander insect te leggen, of door prooien te vangen om hun larven te voeden. Het was een leuke en leerzame avond.

Eindejaarsplantenjacht

Op 29 december gingen we een uur lang op zoek naar bloeiende planten in de buurt rond de Sleutelbloem. We vonden met 10 deelnemers 18 bloeiende soorten. Tijdens de gezellige afsluiting met koek en zopie in de Sleutelbloem konden we weer even opwarmen.

Afscheid

In december namen we afscheid van de twee langstzittende leden van het cursusteam: Trienke Hofstra en Corrie Vincent.

We zijn een mooie wandeling gaan maken in het Weerterbos, en hebben daarna onder het genot van een lunch stilgestaan bij hun jarenlange inzet voor het cursusteam en de veranderingen die zij in die tijd hebben meegemaakt (van gestencilde handgeschreven lesbrieven toen tot gelikte powerpointpresentaties nu). Henk gaf ons nog even een humoristisch kijkje in de toekomst waarin natuurgidsen TrAineke en CorrAie ons rondleiden en met behulp van kunstmatige intelligentie (AI) ons een kant-en-klare lesbrief voorschotelen.

Ook in dit jaarverslag spreken we graag nogmaals heel veel dank uit voor de niet-aflattende inzet van Corrie en Trineke. En zonder de gekheid van AI: tegen een docent van vlees en bloed kan niemand op en we zouden het ontzettend fijn vinden als we ons cursusteam weer kunnen uitbreiden naar vijf mensen. Denk er eens over na!

2.2 GROEN VOOR OUDEREN

Ruud Krielaart

De natuurkoffer is ook dit jaar weer bezorgd bij de zorgcentra in Heeze (Nicasius) en in Leende (Leenderhof, Molenschut). Ton Collart en Weena Oskamp hebben de koffers in ieder seizoen afgeleverd bij de zorgcentra, samen met de bijbehorende natuurlijke materialen. Ook dit jaar konden de centra de natuurkoffer weer twee weken gebruiken, hetgeen de activiteitenbegeleiders meer mogelijkheden bood om een sessie met de bewoners in te plannen.

Dankzij Ton en Weena hebben de licht-dementerende bewoners van de zorgcentra in Heeze en Leende weer een "groen uitje", dat vast veel herinneringen aan vroeger heeft opgeleverd. Het bewijst ieder jaar weer dat IVN er is voor iedereen, voor jong en oud, groen, grijs en (hopelijk) gelukkig.

2.3 WANDELINGEN COÖRDINATIE

Harrie van Litsenburg, Ruud Krielaart

Het jaar begon, zoals inmiddels gebruikelijk, met de nieuwjaarswandeling/-receptie. Dit jaar kwamen ruim 30 mensen naar de Huisvenseweg om na een stevige wandeling te genieten van o.a. de heerlijke oliebolletjes en beignets gebakken door Kirsten van zorglandgoed 't Huisven. Een mooi begin van het nieuwe jaar!

Publiekswandelingen

Op zondag 21 januari was de eerste publiekswandeling. Ditmaal toevallig weer bij het Groot Huisven. De wandelaars werden onderweg getraakteerd op 'n groepje wilde zwijnen. Bij de overige publiekswandelingen viel vooral de avondfietstocht naar het ecoduct over de Valkenswaardseweg op. Maar liefst 70 deelnemers kwamen af op dit bijzondere uitstapje. In verband met het 10-jarig bestaan van het ecoduct hadden we speciale toestemming gekregen van Brabants Landschap (dankjewel Nick) om hier een kijkje te nemen.

In totaal 291 personen hebben onze gidsen dit jaar mogen rondleiden door onze mooie natuur tegenover 190 personen in 2023. Een behoorlijke stijging!

Wandelingen Kapellerput

Ook bij Kapellerput was een flinke toename te zien. Dit jaar hebben we 199 mensen rondgeleid tijdens een lunchwandeling tegenover 99 mensen in 2023. Een verdubbeling dus.

Wandelingen Schoorsveld.

Het aantal mensen dat we in 2024 hebben rondgeleid valt hoger uit vanwege twee extra activiteiten waaraan wij onze medewerking hebben verleend. Vandaar de sterke stijging (189 om 74).

Aangevraagde wandelingen

Ook bij de aangevraagde wandelingen was het resultaat ten opzichte van 2023 fors beter. In 2023 24 personen en in 2024 72 personen.

Diversen

En dan natuurlijk onze manifestatie "Het feest van de beestjes" op 1 september waar ruwweg geschat 500 mensen op af kwamen.

En ook dit jaar heeft IVN Valkenswaard ons gevraagd om medewerking te verlenen aan hun paddenstoelenwandeling in het Leenderbos.

In het kader van "De week van de ontmoeting" hebben we meegedaan aan een wandeling door het wandelpark in Heeze.

Terugkijkend hebben we weer heel veel mensen kennis kunnen laten maken met het IVN. Heel belangrijk in deze tijd waar de natuur het best wel zwaar heeft.

Rest ons nog om onze gidsen te bedanken voor hun inzet. Het is fijn om te zien dat de nieuwe lichting natuurgidsen inmiddels allemaal hun plaatsje hebben ingenomen. Wij hopen ook volgend jaar van hun diensten gebruikt te mogen maken. Alvast bedankt hiervoor!

2.4 SCHOLENWERK

Wilhelmien van de Paal, José Verbeek

Februari

De Nieuwjaarswandeling door Leenderstrijp: twee gidsen vertelden ons veel leuke, interessante weetjes over verschillende boerderijen.

Adrie Staals is op diverse scholen geweest met zijn uilen en het verhaal erbij. Daarna kregen de leerlingen een uilenbal, pincet, satéstokje en een A4 waarop diverse botjes stonden met de namen erbij. Zo hebben de kinderen uitgepluisd wat er in een braakbal kan zitten. Ze vonden het verhaal van Adrie en ook het uitpluizen heel interessant en spannend.

De leerlingen van Dirk Hezius hebben vogelcupcakes gemaakt.

Maart/april

Aan het voorjaarsproject Pinkeltje hebben veel kinderen van groep 1 en 2 deelgenomen waarbij de natuurouders de route uitzetten.

Het ganzenspel voor groep 4 en 3/4 organiseren de natuurouders samen met de leerkrachten. Enkele scholen zijn met de leerkrachten van groep 3 of 3/4 naar de kinderboerderij op Kempenhaeghe geweest. Dit wordt centraal geregeld en georganiseerd door het scholenwerk.

Door diverse scholen zijn de vlinderpakketten weer besteld: Koolwitje in de klas. Altijd leuk om te zien hoe de rupsen uit de eitjes kruipen (soms bekeken met de microscoop) en hoe de rupsen groeien en uiteindelijk verpoppen in een vlinder.

Mei

Voor een aantal scholen viel het waterproject in het water door de regen. Bij de Riesten/Strijper Aa stond het gras zo hoog en was het zo nat dat de leerlingen niet veilig naar en bij het water konden komen om te scheppen.

Kindcentrum de Parel kon wel waterdiertjes gaan zoeken bij de Dommel aan de Strabrechtse Dijk. Met medewerking van Hans Dings mochten de leerlingen door de weide lopen om bij het strandje te kunnen scheppen. De Trumakkers en Dirk Hezius zijn bij de poel in het wandelpark Heeze waterdiertjes gaan zoeken.

Wormen zoeken is een nieuwere activiteit die door diverse scholen gedaan wordt. Tevens wordt er na afloop een wormenhotel gemaakt met diverse lagen zand en bladeren en wormen. Twee groepen 7/8 hebben een vogelwandeling gemaakt. Eén groep (St. Jan) maakte op de Langakkers bij Roel Winters een wandeling met diverse gidsen van vogelwerkgroep de Spotvogel. En één groep (Dirk Hezius) ging met de gidsen naar het Herbertusbos.

Voor nieuwe natuurouders zijn er weer twee introductie-bijeenkomsten georganiseerd: een over wat natuurouders op scholen doen, kennismaken met het scholenwerk en de Sleutelbloem, en een wandeling met uitleg over natuurbeleving bij kinderen.

Juni

Wij hebben ook enkele natuuractiviteiten verzorgd voor leerlingen van De Berkenschutse (14-16 jaar/schoolverlaters), o.a. een vogelwandeling (met schoolgids Ineke) en werken in de natuur (met de natuurbeheersgroep /Theo Sonnemans).

In mei/juni hebben 5 scholen/139 leerlingen uit groep 8 of combinatiegroep 7/8 deelgenomen aan Project Eigen Dorp. In de Heemkamer werd een PED-Quiz gespeeld onder leiding van leden van de Heemkundekring. In de Sleutelbloem deden de leerlingen 3 verschillende practica over 1. het oplossend vermogen van water/watervervuiling, 2. met de microscoop kijken naar waterorganismen, en over 3. bladgroenkorrels en huidmondjes.

In juni is de Parel met 3 groepen naar de Plaetse gegaan. Eén groep ging naar de moestuin samen met gidsen (Elly en Constance), één groep ging naar de insectentuin samen met Jap en één groep kreeg informatie over de honingbij, de honingkast. Het imkerpak mochten ze aantrekken. Na afloop konden alle leerlingen genieten van een lekker bekertje verse muntthee met honing.

Schoolgids Ineke heeft een lesje gedaan voor groep 6 van de Dirk Hezius over de bijen en wespen met veel voorbeelden en materialen.

Eind juni kwam de aanmelding van een nieuwe natuurouder bij de Merlebos. De eerste van deze school!!! Alle scholen hebben nu een of meerdere natuurouders.

Juli

Begin juli hebben we het schooljaar met de natuurouders afgesloten met een educatieve voorjaarswandeling in Leenderstrijp. Het project "voorjaar in de berm" werd daarbij uitgelegd. Op de 1 september manifestatie van het IVN in samenwerking met de gemeente had het scholenwerk voor kinderen veel activiteiten en voor hun ouders informatie om eventueel natuurouder van een groep op school te worden:

- voelkist van het Brabants Landschap met erin wol, dennenappels, heidetakjes, bladeren mos, veren, een gewei van een ree
- luikjesplaat: welk dier hoort niet thuis in het bos
- magneetbord met kaartjes om voedselketens te maken
- rad van de natuur: kinderen mogen iets vertellen over het dier (snoek, mestkever, konijn, lepelaar, havik, spin, bloem, pad, paddenstoel)
- draaimolen waarop informatie stond voor de ouders, en voor toekomstige natuurouders, b.v. posters, zoekkaarten, werkvellen
- posters van de Boomfeestdag waren opgehangen, want ieder kind van onze gemeente uit groep 7 of 8 mag eenmaal een boom of struik planten
- natuurbox, die op alle scholen staat, met benodigdheden waarmee de leerkrachten samen met de natuurouders proefjes kunnen doen of materialen om tijdens een wandeling te gebruiken, b.v. zoekkaarten, loeps, pincetten en voorbeelden van lesjes
- hyacintbolletjes, die werden uitgedeeld als een kind een of meerdere onderdelen had gedaan.

Aan het begin van het nieuwe schooljaar hebben zich 8 nieuwe natuurouders aangemeld bij diverse scholen:

6 bij de Trumakkers
1 bij de Triangel met tevens 2 "hulp" natuurouders
1 bij de Merlebos.

Oktober

Op 1 oktober heeft groep 3/4 een herfstwandeling langs de weilanden gemaakt naar het Herbertusbos en het kasteel. Het thema was "lang geleden". Onderweg hebben ze volop vruchten en bomen bekeken.

Groep 6 is met drie schoolgidsen naar het Herbertusbos gegaan om het project Bos-Bodem te doen. De onderwerpen paddenstoelen, bodemdiertjes en de bodem kwamen hierbij uitgebreid aan bod. Ondanks dat het regende wilden alle kinderen graag naar het bos en waren ze erg enthousiast!

Veel groepen 1/2 (zes scholen) hebben het kabouterpad gedaan in de omgeving van hun school.

St. Jan heeft een sporenspeurtocht gedaan in de Riesten met groep 3/4.

Groep 1/2 van de Talententoren heeft gezocht naar takken en materialen van de herfst. Ook hebben ze met spiegeltjes onder de hoed van de paddenstoelen gekeken.

In de klas hadden de leerlingen al boomstammen gemaakt van keukenrollen. Na afloop van de wandeling werden de takken in de stammen gedaan en materialen eromheen gelegd waardoor het een echt herfsttafereel werd.

Adrie Staals is weer op diverse scholen geweest met zijn uilen en het verhaal erbij en natuurlijk het uitpluizen van de braakballen.

Omdat Adrie druk bezet was heeft de Trumakkers groep 3 een beroep kunnen doen op IVN Cranendonk: twee vrijwilligers hebben over uilen verteld en ze laten zien. De braakballen werden daarna onderzocht: wat heeft de uil gegeten?

De leerlingen van groep 4 van de Triangel kregen een schatkistje, d.w.z. een eierdoos met hierop plaatjes geplakt van dingen die ze in het bosje bij het Willem Alexanderplein gingen zoeken. De kinderen vonden veel meer dan op het doosje stond en jammer genoeg ook zwerfafval.

3/4 van de Dirk Hezius heeft schatten gezocht in de pastorietaan.

Groep 6 van de Trumakkers is naar de heide geweest. Er is een spinnenspel gespeeld. De spin ving veel insecten. In de tuin hebben de leerlingen ook naar bodemdiertjes gezocht en gevonden!

In oktober hebben we voor de nieuwe natuurouders een introductiewandeling gehouden.

We zijn met een afvaardiging van vijf mensen naar IVN inspiratiemiddag regio Zuid geweest. Hier kwam vooral aan bod het onderwerp vrijwilligers 'hoe vind je ze en hoe hou je ze'. Een initiatief voor een jeugdbegeleiderscursus met andere afdelingen in de regio wordt nu verkend.

November

Het kabouterpad is door de kinderen van groep 3 van de Triangel door de wijk gelopen en ze hebben ook de plaatselijke volkstuin bezocht. Hier zagen ze hoe ons voedsel groeit. De kinderen hebben genoten. Het kabouterpad is ook gelopen door de leerlingen van De Talentoren in het bosje tegenover de kerk. Dit was georganiseerd door de natuurouders samen met de leerkracht. En ook de groepen 1 en 2 van de Trumakkers en de Merlebos hebben in de Groene Spinner het kabouterpad gelopen.

In november is de derde nieuwsbrief voor natuurouders de deur uitgegaan. Op deze manier willen we de natuurouders van elkaars activiteiten op de hoogte houden, tips & tricks uitwisselen en de bijscholingen onder de aandacht brengen.

20 november

Boomfeestdag met als thema "Opgroeien met bomen"

Plantterrein was aan het Maarheezerpad bij industrieterrein De Poortmannen. Het plantterrein was te nat, de nacht ervoor veel regen en ook voor 20 november werd de hele dag regen en sneeuw voorspeld. De gemeente heeft toen in overleg met werkgroep boomfeestdag de plantdag verzet naar 4 december. Helaas konden niet alle scholen op die datum. Maar de leerlingen van de Dirk Hezius, de Merlebos en van de Tijdelijke Opvang van de Gemeente hebben enthousiast veel struikjes geplant, met mooi weer. Ook de uitleg over de onderwerpen: paddestoelen en schimmels, waarom vallen de bladeren, boomschijven, een vos, een egel, enz., het laatste verzorgd door Stichting Brabants Landschap, vonden de kinderen, leerkrachten en ouders heel interessant. Weer mochten we gebruik maken van de binnenruimte bij de firma Espe-labeling. Na afloop kregen alle leerlingen een pen en een appel, gesponsord door A.H. Rob Verduijn, een medewerker van de gemeente, doet al 25 jaar mee met de boomfeestdag en werd door het IVN in het zonnetje gezet.

Hartelijk dank aan iedereen die op deze dag heeft meegeholpen.

December

Woensdag 18 december is voor de in 2022 overleden Riek van de Paal door enkele schoolgidsen en haar dochters een herinneringsboom geplant. Op het terrein van De Groene Spinner in De Nieuwe Hoeve, bij de Tiny Forest van basisschool Merlebos, werd een glansmispel geplant ter nagedachtenis aan Riek, die 34 jaar lid van onze vereniging was en zeer actief, o.a. binnen de scholenwerkgroep en bij de organisatie van de boomfeestdag. De gemeente Heeze-Leende had de boom geschonken. De boomfeestdag zal altijd verbonden blijven aan Riek. Een mooi gebaar om haar op deze manier te eren.

2.5 JEUGD-IVN

Stefanie van Heck

Wij kijken terug op weer een avontuurlijk jaar vol interessante belevenissen en nieuwe ontdekkingen.

Zo leerden wij touw maken van brandnetel, maakten we heerlijk vogelvoer voor onze wintergasten, mochten we meekijken hoe een jonge torenvalk geringd werd, en hebben we weer tal van nieuwe beestjes leren kennen tijdens onze speurtochten. Natuurlijk genoten we ook van onze klassiekers: hakken op de hei, slootjesdag, nacht van de nacht en ook weer ... het overzetten van de amfibieën.

Maar wat echt het allerleukste was? Zowel volgens de begeleiding als de kinderen was dat toch wel ons allereerste IVN kamp! Samen speuren naar beestjes en paddenstoelen, spelen in het bos, op nachtelijke avonturen, op zoek naar nachtvlinders, de maan en de sterren, lekker keten in de slaapzalen en turen door de telescoop bij de Sterrenwacht.

We hebben genoten van 2024, op naar 2025!

2.6 AVONTURIERS

Willem van de Ven, Emanuel Nervo, Minke Greve

Ledenbestand

In 2024 zijn er een aantal leden bijgekomen, en ook een aantal leden weggefallen. Vooral goed om hier te vermelden is dat er twee nieuwe leden vanuit Geldrop bij ons zijn aangesloten. Dit naar aanleiding van een gesprek dat we hadden met Arend-Jan Onnink en Christel Arts die de jeugd-afdeling van IVN Geldrop runnen. Zij kampen met een soortgelijk probleem dat IVN Heeze-Leende voorheen had, namelijk een tekort aan begeleiders. Hierdoor viel de jeugd boven 10 jaar vaak weg, omdat daar geen specifieke groep voor geformeerd kon worden. Voortaan hebben zij dan de optie om bij de Avonturiers te komen. Cas en Siem hebben dat in 2024 gedaan en zijn sindsdien actieve leden van de Avonturiers.

Door persoonlijke omstandigheden is Dijan per september uitgevallen als begeleider van de Avonturiers, en in de laatste maanden van het jaar hebben we de groep met drie begeleiders gedraaid. Dit gaat in principe prima. We verwachten in 2025 nieuwe begeleiders aan te kunnen trekken: er zijn een aantal jeugdleden die willen doorgroeien naar de Avonturiers, met ouders die nu als begeleider bij het Jeugd-IVN actief zijn. Deze zouden wellicht als begeleider, tegelijk met hun kinderen, kunnen overstappen naar de Avonturiers.

Activiteiten

In totaal hebben we in 2024 maar liefst negen activiteiten gehad met de Avonturiers. Een tiende activiteit is niet doorgegaan door gebrek aan aanmeldingen (december), en we hebben een keer een activiteit uitgesteld (van juni naar juli). Daarnaast hebben we in oktober een heus kamp georganiseerd, samen met het Jeugd-IVN.

Januari

Op 7 januari 2024 werd het nieuwe jaar gestart met een activiteit in de Sleutelbloem. Negen kinderen maakten vetbollen en nootjesslingers voor vogels. De activiteit werd feestelijk afgesloten met oliebolletjes en een drankje. De start was een succes, gezien de positieve reacties van de kinderen en van ouders in de WhatsApp-groep. Deze app-groep is aangemaakt om contact te onderhouden met de ouders over komende activiteiten, voor bijzonderheden en voor het delen van foto's tijdens de activiteiten.

Februari

De maand februari stond in het teken van het helpen bij het overzetten van amfibieën aan de Somerenseweg. De activiteit werd meerdere keren ingepland, en sommige kinderen gingen meer dan één keer mee.

Maart

Op 17 maart deden de Avonturiers mee aan de activiteit Hakken op de Hei, samen met het Jeugd-IVN en IVN-deelnemers uit Geldrop.

April

Op 14 april hadden we een dag uitgetrokken voor een vogelexcursie in de Koningssteen bij Thorn. We hadden Gerrie Verschuren uitgenodigd om iets te vertellen over vogels, maar zij wist ook veel te vertellen over de bever die in het gebied aanwezig is.

Met verrekijkers en een telescoop in de hand gingen we op zoek naar bijzondere vogels, diersporen en natuurlijk ook de bever. De groep bestond uit zeven kinderen, de natuurgidsen Emanuel, Minke en Willem, gastgids Gerrie en vrijwilliger Dijan.

Mei

De activiteit voor de maand mei werd verplaatst naar 21 juni.

Op 26 mei was er een avontuurlijke tocht uitgezet in de bossen tussen Heeze en Someren, waarbij men stevig moest doorwandelen door waterige gebieden en over modderige paden. Aan de hand van kaart en kompas moesten de ongeveer acht kinderen een schat zien te vinden die ergens begraven was. Het thema was geocaching. Na twee uur avontuur vonden de kinderen de schatkist met versnaperingen.

Juni

Deze activiteit werd gehouden bij De Plaetse in Heeze, op het blotevoetenpad en het pad parallel hieraan, tegenover de insectentuin. Het was een informatieve en interactieve activiteit met vragen en doe-opdrachten. Er werden eerst vragen gesteld om te zien hoeveel kennis er al was over planten: Wat is een plant? Hoe herken je een plant? Vervolgens ging het over struiken en bomen. De zes kinderen konden daarna ter plekke op onderzoek uit om te zien hoe de planten zich daar kunnen beschermen tegen vraat en geplukt worden door dieren en mensen. Ten slotte konden de kinderen genieten van vers gezette thee van gedroogde brandnetel, paardenbloemblad en citroenmelisse. Diverse gedroogde planten werden getoond, zoals die van een paardenbloem met lange wortel.

Juli

Deze maand hadden we een zomerstop.

Augustus

Op 18 augustus zijn we op bezoek gegaan bij jager Jan van de Kerkhof in Heeze. Hij vertelde ons over zijn werk en waarom jagen belangrijk is.

We zijn naar een jachtlocatie gegaan, waar de kinderen nog vragen konden stellen. De spanningsboog was redelijk kort, dus er werd ook tijd ingeruimd voor een actief spelletje. Later, terug bij de woning van de jager, werden gereedschappen, jachtgeweren en het gebit van een wild dier getoond. Vier kinderen namen deel aan deze activiteit.

September

Op 1 september stonden de Avonturiers samen met het Jeugd-IVN op de IVN manifestatie. Er kwamen vier bezoekers naar de stand. Twee ouders die onze kraam bezochten toonden interesse voor onze groep.

Oktober

- 4 tot 6 oktober: Kamp

Samen met het Jeugd-IVN zijn we in Asten op kamp geweest. Van de Avonturiers waren er vijf kinderen mee, en een aantal van de wat oudere Jeugd-IVN'ers zijn bij verschillende activiteiten aangesloten om alvast kennis te maken en te bekijken of ze in 2025 wellicht ook bij de Avonturiers willen komen.

- 26 oktober: Nacht van de Nacht: een gezamenlijke activiteit van het Jeugd-IVN en de Avonturiers. Een nachtelijke speurtocht werd uitgezet door de Avonturiers voor beide groepen. De speurtocht bestond uit een wandeling in het donkere bos, met quizvragen en momenten van zintuiglijke gewaarwording.

De speurtocht moest gelopen worden zonder zaklampen, en de route was uitgezet met gedimde groene lichtpuntjes zonder spreidlicht. De activiteit duurde ongeveer 1,5 uur en werd afgesloten bij een kampvuur met warme chocolademelk en marshmallows.

Van de Avonturiers deden vijf kinderen mee.

November

Op 24 november was er een activiteit in de Sleutelbloem met het thema Uilen.

We kregen drie opgezette uilen te leen en losse uilenveren werden getoond.

Na een kort verhaaltje over uilen en uilenballen konden de acht kinderen aan de slag met het uitpluizen van uilenballen. Ze kregen uitleg over de botjes die ze vonden en hoe je, met behulp van een zoekkaart, kunt determineren wat de uil had gegeten.

Op de achtergrond draaide op het grote scherm een diavoorstelling van uilen en muizenbotjes.

December

In deze maand was een binnen- en buitenactiviteit met spelletjes gepland over de groei van bomen en struiken en het herkennen ervan in de winter aan de hand van takken en knoppen. De activiteit is echter niet doorgegaan, omdat er te weinig aanmeldingen waren.

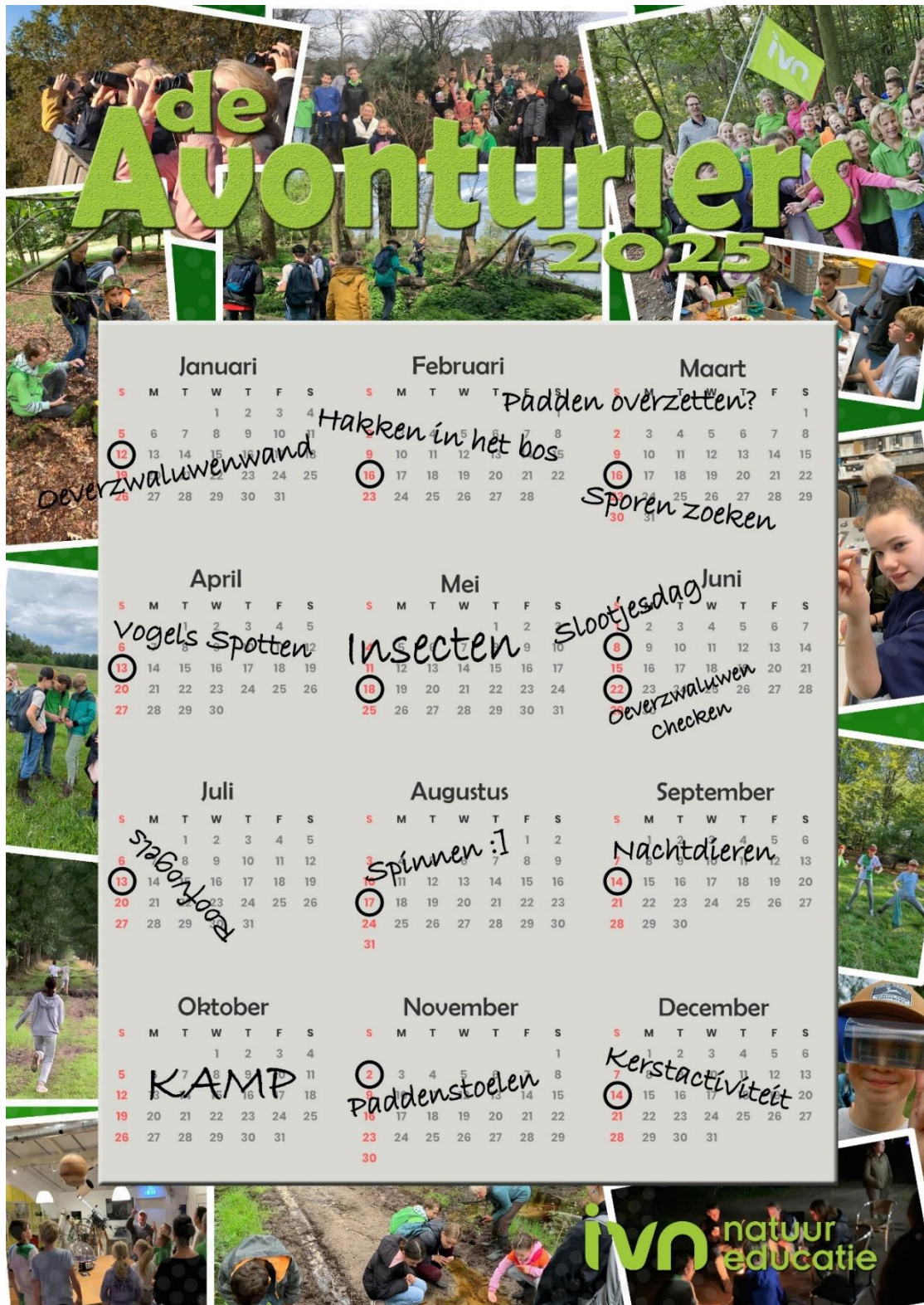
Samenwerking

De samenwerking met het Jeugd-IVN is in 2024 verder gegroeid en gaat erg goed. Hierbij heeft ook het kamp in oktober in grote mate bijgedragen. Later in oktober hebben we samen met het Jeugd-IVN de nacht-van-de-nacht activiteit gedaan, en in november een eindejaars-afsluiting gevierd in de Sleutelbloem. Ook voor 2025 zien wij de samenwerking met het Jeugd-IVN met plezier tegemoet.

Behalve met het Jeugd-IVN hebben we ook met andere werkgroepen het afgelopen jaar activiteiten ondernomen. In februari hebben we een reeks ochtenden gehad waarbij zowel het Jeugd-IVN als de Avonturiers welkom waren om mee te komen helpen met het overzetten van kikkers en padden aan de Somerenseweg, in samenwerking met de amfibieënwerkgroep. Ook waren we erg blij dat we met Theo Sonnemans en de natuurbeheergroep mochten gaan hakken op de hei (maart), Vanuit de vogelwerkgroep is Gerrie Verschuren meegegaan naar onze vogelwandeling in Koningsteen in april

Planning 2025

Een punt van aandacht, dat we al zagen aankomen in 2024, is het ruim van tevoren organiseren van de activiteiten. Toen we het programma van 2024 opstelden, kwamen we maar tot ongeveer halverwege het jaar met de kalender, met het idee om daar dan later in het jaar meer aandacht aan te geven. Dit is echter niet helemaal gelukt, en vanaf de zomervakantie is de planning vaak wat last-minute verlopen. Dit resulteerde in vaak vrij late aankondigingen van activiteiten, en veel afmeldingen, ook in verband met botsende schema's van bijvoorbeeld de scouting. Voor 2025 hebben we hier dan ook meer rekening mee gehouden, en het programma van activiteiten al grotendeels uitgewerkt voor het hele jaar. Door middel van een kalender die ook met de ouders gedeeld is (zie figuur hieronder) hopen we het aantal actieve leden te vergroten.

2.7 FOTOGRAFIE

Mariet Camp-Smeets

Algemeen beeld en activiteiten

De Fotowerkgroep IVN Heeze/Leende heeft als doel het opbouwen van een fotoarchief van natuur- (flora en fauna) en landschapsontwikkelingen in de gehele gemeente Heeze-Leende

Iedere maand plannen we een thema-excursie en bespreken we de gemaakte opnames. We streven naar verbetering van de kwaliteit van de opnames door kritisch te kijken naar de resultaten en zo nodig bijscholing te plannen.

Onze vakbekwaamheid verbeteren we ook door het bezoeken van exposities, het uitnodigen van deskundigen en het volgen van relevante clinics.

In ons digitale opbergsysteem zijn de foto's gerubriceerd opgenomen. De opnames van landschap, natuurgebieden, flora en fauna in onze regio zijn zoveel mogelijk gedetermineerd. Hier van kunnen werkgroepen van IVN Heeze-Leende gebruikmaken in hun publicaties en bijeenkomsten.

We werken meer samen met de andere werkgroepen. We hebben afspraken gemaakt voor het vastleggen van evenementen en begeleiden (met onder andere Scholenwerkgroep, Vogelwerkgroep, Wandelingen).

Activiteiten in 2024 waren onder meer de volgende:

- evenementen vastgelegd die IVN Heeze-Leende organiseerde of waarbij zij betrokken was (overzetten van amfibieën)
- workshop natuurfotografie (Schoorsveld)
- oefening Lightroom fotobewerking (maart)
- vogels kijken met Vogelwerkgroep (de Plaetse)
- workshop met Bert Keet (mei)
- IVN presentatie aan inwoners gemeente op de 1 september manifestatie
- bezoek exposities (individueel) bijvoorbeeld aan 't Karregat Eindhoven.

Thema's en excursielocaties

Thema's en excursieplaatsen waren dit jaar:

Sneeuw en ijsregen, Lentecreatie, Landschap Strabrechtse Heide, Insectentuin De Plaetse, Bermbloemen, Schoorsveld, Nazomer, Kunstmuller met Natuur, Paddenstoelen en Herfst, Bomen en takken (december).

Financiële gang van zaken

Dit jaar zijn er weinig kosten gemaakt, alleen voor gastsprekers en de presentatie van foto's (lijsten en afdrukken).

Samenwerking met Kunstsmullen leidde tot een expositie in de Schammert (september/oktober). Voornemen is om de samenwerking voor de volgende editie (najaar 2026) voort te zetten.

De samenwerking met Natuurbegraafplaats Schoorsveld wordt gecontinueerd (contract is verlengd).

In 2025 wordt de volgende expositie voorbereid ter gelegenheid van het 55-jarig bestaan van IVN Heeze/Leende.

Deelnemers

Het aantal deelnemers is gegroeid: we zijn nu met 15 personen. Wel hebben enkele mensen afscheid genomen, maar er zijn ook weer nieuwe leden bij gekomen. Over het algemeen hebben de leden een lange ervaring als amateurfotograaf en zijn het natuurliefhebbers. We hebben nu ook jongere mensen in onze werkgroep.

2.8 TENTOONSTELLINGEN & VORMGEVING

Els Smedema, Marleen Hoogedam, Ciel Broeckx

De tentoonstelling met als thema "onder de grond" heeft tot 25 maart 2024 in de dokterspraktijk van Dr. Liebregts in Heeze gehangen.

Daarna hebben we als thema de seizoenen gekozen. Vanaf 24 maart tot 21 juli hebben er tekeningen, posters en schilderijen gehangen met de titel "Lentekriebels".

Het logische vervolg hierop was "Zomer". Het is tot 1 oktober zomer geweest in de praktijk, daarna "Herfst". Deze is geëindigd op 12 november, toen de verbouwing van de dokterspraktijk aan het Strabrecht van start ging.

Wij hopen dat we na de verbouwing opnieuw worden uitgenodigd om informatieve exposities te mogen inrichten in de dokterspraktijk.

Voor de IVN manifestatie op 1 september hebben we voor diverse groepen materiaal verzorgd om de presentaties te illustreren, met tekeningen en naamborden. Van Brabants Landschap mochten we de natuurmolens, voelkist en diverse schedels en opgezette dieren lenen.

3 NATUUR(WERK)GROEPEN

3.1 GENTIAANBLAUWTJE

Leo van Bossum

Jammer, maar zo slecht hebben we de telplots Molentje en Waschven nog nooit aangetroffen. Beide plots stonden 10 tot 25 cm geheel onder water. De plots waren door de natte paden slecht bereikbaar. Met laarzen aan is het ons nog gelukt om de gentiaanknoppen die boven het water uitstaken te tellen. Eitjes van het gentiaanblauwtje verwachtten we niet en hebben we ook niet waargenomen. Sinds 2015 zijn er geen eitjes meer gezien in de plots, ondanks de werkzaamheden van de Blauwe Brigade (vrijwilligers van de plaggroep Staatsbosbeheer) die op de heide de staat van de plots kansrijk houdt voor de groei van gentianen.

Helaas is vooral door klimaatverandering (veel regen en veel droge periodes) geen enkel eitje op de hele heide meer geteld. Dit betekent dat het gentiaanblauwtje op de Strabrechtse Heide is uitgestorven. Het is in 2025 wachten op Staatsbosbeheer of het nog loont om in de toekomst weer gentiaanblauwtjes uit te zetten. Daar hangt ook het voortbestaan van onze werkgroep van af.

3.2 AMFIBIEËNWERKGROEP

Eelco Hoogendam

Algemeen

In 2024 zijn we weer druk geweest met de amfibieën in onze gemeente. De amfibieën zijn door ons veilig overgezet bij de Somerenseweg. Op de Strabrechtse Heide zijn de poelen gemonitord en de rugstreeppadden geteld. De aanwezigheid van amfibieën op de natuurbrug over de A2 is geïnventariseerd en de boomkikkers op Valkenhorst zijn geteld.

Amfibieëntrek Somerenseweg

In 2024 hebben we weer amfibieën overgezet op de Somerenseweg: 3.298 in totaal. Hiermee zien we nog steeds een mooi beeld van de amfibieën die gebruik maken van onze overzetser-service. Ze zijn er allemaal: de gewone pad (wel minder en minder), de bruine kikker, de groene kikker, de kleine watersalamander, de alpenwatersalamander, een enkele rugstreeppad en héél véél heikikkers.

Zoals reeds bekend hebben we in 2023 met onze crowdfundingactie voldoende geld binnengehaald voor de aanleg van tien amfibieëntunnels. In overleg met de gemeente Heeze-Leende en ondersteund door de deskundigheid van RAVON is in 2023/2024 verder gewerkt aan de precieze vormgeving van de amfibieëntunnels. Gebleken is dat dit meer tijd vergt dan gedacht, waardoor de tunnels pas in 2025 kunnen worden aangelegd. Hierdoor zullen we in 2025 nog een allerlaatste keer de amfibieën handmatig overzetten. Gelukkig zijn er meer dan voldoende helpende handen.

Poelen Strabrechtse Heide

Op verzoek van Staatsbosbeheer zijn in 2024 op de Strabrechtse Heide een groot aantal poelen - sommige één keer, sommige vaker - bezocht. We tellen op zicht en met een fuik. Doorgaans hebben we dan een mooi resultaat, wat aantoont dat de amfibieën graag gebruik maken van deze poelen.

Rugstreeppaddensimultaantellingen

Ook in 2024 hebben we de rugstreeppadden geteld op de Strabrechtse Heide. We noemen dat een rugstreeppaddensimultaantelling, waarbij op alle paden en wegen tegelijkertijd wordt geteld. En het mooie is: ze zijn er nog volop!

Natuurbruggen

In 2024 hebben we de natuurbrug over de A2 verschillende keren bezocht. Gelukkig zijn de poelen op de flanken aangepakt, waardoor deze niet zo snel droogvallen (uiteraard hielp de vele regen ook mee). In de poelen zagen we volop amfibieën; helaas ook wel wat dode exemplaren van de gewone pad (als gevolg van de paddenvlieg).

Jammer genoeg is het niet gelukt om de natuurbrug over N396 te bezoeken. De toegangsweg vanaf de Oude Baan stond lange tijd onder water en we hadden te weinig tellers.

Boomkikkers Valkenhorst

De boomkikkers van Valkenhorst zijn ook in 2024 weer geteld; op geluid (voorjaar) en op zicht (zomer). Na een vroege, warme start in het voorjaar werd het koud en bleef het nat. De aantallen waren hierdoor lager dan andere jaren (ter vergelijking: ook in andere telgebieden waren de aantallen lager). Gelukkig kunnen we wel constateren dat de boomkikkers zich steeds verder verspreiden, nu er ook voortplanting is gehoord op het Achtereinds Laag. Dat is een mooi resultaat!

Alle verzamelde gegevens zijn doorgegeven op www.telme.nl en aan de terreinbeherende organisaties.

3.3 FLORAWERKGROEP

Henk Groenemans

Ons seizoen loopt vanaf april tot begin september.

Dit jaar hadden we geen jaarprogramma gemaakt, omdat we vorig jaar regelmatig moesten improviseren. Dus werd alleen het tijdstip afgesproken: elke vrijdagmorgen om 10.00 uur.

Voor elke excursie kregen de leden van de werkgroep een mail met daarin de locatie en een verslag van de voorgaande excursie.

Omdat er in 2024 veel regen viel, konden we enkele gebieden niet bezoeken vanwege de hoge waterstand in het gebied of omdat we er niet konden komen.

Desondanks zijn we dit jaar toch 17 keer het veld in geweest.

De gebieden die we dit jaar bezocht hebben waren:

weiland langs de Boschlaan, de Vesterik, zandpad naar de Kleine Dommel, Strabrechtsedijk, de Waarden, de ecoducten over de A2 en de Valkenswaardseweg, het Brandtorennen, de Spinsterberg, weilanden langs de Rul en Kleine Dommel, het Veeven en de Strijper Aa.

Ook zijn we naar een voor ons nieuw gebied gegaan: de wadi in de Bulders bij de hoogspanningsmasten. In en rondom de wadi hebben we ongeveer 70 verschillende soorten planten op naam gebracht. Dat is een mooie nulmeting en dit gebied gaan we zeker volgen.

Gegevens over 2024:

- 17 excursies
- 843 planten op naam gebracht.
- 280 verschillende planten
- 79 aandacht- / rode lijst soorten
- 194 uren in het veld geweest.

Op zaterdag 14 september hebben we ons seizoen afgesloten met een studiedag van de Plantenstudiegroepen van het Natuurhistorisch Genootschap (Limburg) en Likona (België), die voor de 12e keer een Euregionale botanische bijeenkomst organiseerde. Ditmaal was het in Dilsen-Stokkem, België.

Alle gegevens van onze jaarlijks inventarisaties worden doorgegeven aan Floron.

Verder krijgen ook Staatsbosbeheer, Brabants Landschap en Brabant Water de gegevens van hun gebieden die wij geïnventariseerd hebben.

Elk jaar vragen wij aan de terreinorganisaties om toestemming om in hun gebieden in onze gemeente te mogen inventariseren. Wij bedanken hen voor deze toestemming.

Klein blaasjeskruid (waargenomen bij het Veeven)

3.4 VOGELWERKGROEP

Annette Coomans

Eind 2023 gaf Jan de Vries aan dat hij graag het stokje als coördinator van vogelwerk De Spotvogel wilde overdragen. Nu stond er niet direct iemand te springen om deze taak op zich te nemen. Maar tijdens de Zeeland-excursie daarover vergaderd viel het besluit. Op 11 maart nam ik, Annette Coomans, het coördinatorschap van de vogelwerkgroep over. Met frisse energie en ideeën ben ik enthousiast aan de slag gegaan.

Bij aanvang heb ik duidelijk aangegeven dat ik ga coördineren, niet organiseren. Gelukkig bestaat de vogelwerkgroep uit hele behulpzame, gezellige leden. Er is altijd wel iemand bereid om een taak op zich te nemen.

Excursies

Er werden op de zaterdagen weer diverse excursies georganiseerd, dichtbij of verder weg. Zie het jaarprogramma aan het eind. Het aantal deelnemers per excursie lijkt gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Misschien omdat de excursies vaak afgesloten worden op een terras?

Voor iedere excursie stuurt een van onze leden 2 vogelgeluiden rond in de whatsapp-groep, van vogels die we in het te bezoeken gebied kunnen verwachten, zodat wie die vooraf kunnen oefenen.

We hebben binnen onze werkgroep een groepje ingericht, De Kraanvogels, speciaal voor betrokken, maar inmiddels wat oudere leden. Voor deze groep willen we in het voorjaar laagdrempelige excursies organiseren. Een kortere wandeling over goed begaanbaar terrein en voldoende rustgelegenheid. Er was bijzonder veel interesse om deel te nemen aan dit groepje of te helpen. Vanwege het natte, modderige voorjaar is het slechts eenmaal gelukt om met dit groepje op pad te gaan.

Er was een meerdaagse reis naar het Elbe-gebied in Duitsland. Daar is genoten van prachtige waarnemingen. Wel was het wat lastig om een geschikte accommodatie te vinden met voldoende (eenpersoons) kamers.

Een nieuwe en geslaagde activiteit was het “bijklets”-ontbijt na de zomerstop. Ieder nam wat mee voor een heerlijk ontbijt en we hebben al onze vakantie-ervaringen met elkaar kunnen delen. Met als doel de daaropvolgende excursie meer in stilte en luisterend naar de vogelgeluiden door te brengen.

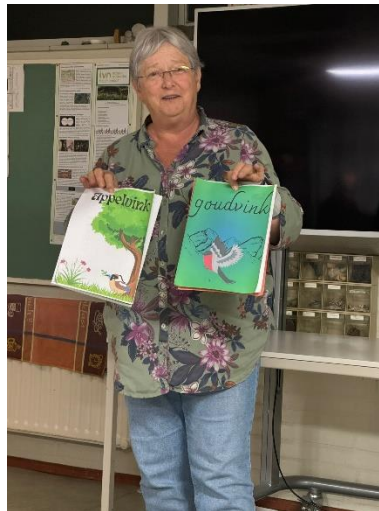
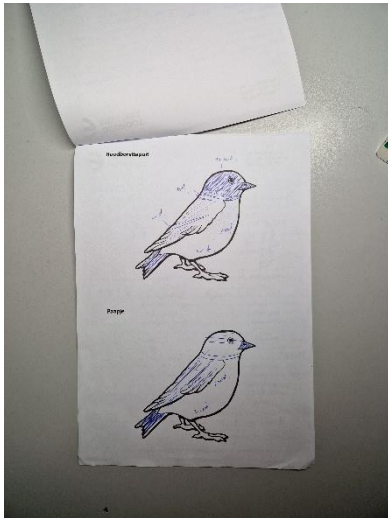
Educatie

In april hebben twee leden deelgenomen aan een online-cursus vogelzang. Deze cursus is nog een heel jaar toegankelijk op het internet.

In mei was er een goed bezochte publiekswandeling. Tien gasten liepen er met ons mee. We verzamelden bij de Plaetse en hebben de nieuwe vogelkijkhut op de Strabrechtse Heide bezocht.

Begin november was er nog een publiekswandeling. Er was weinig publiciteit aan gegeven. Toch kwamen er twee gasten. Helaas waren er niet veel vogels te zien. We hebben genoten van de paddenstoelen.

In november hebben we ook een studieavond gehouden. Maar liefst vijftien personen hadden zich voorbereid om twee vergelijkbare vogels te presenteren. Het was heel leerzaam en leuk.

Tellingen

Net als voorgaande jaren hebben weer een aantal leden zich ingezet om broedvogels te inventariseren. Voor Staatsbosbeheer wordt er geïnventariseerd in het Strabrechts Broek en op de Strabrechtse heide. Voor volgend jaar zijn er plannen om ook op de Lange Bleek te gaan inventariseren.

Voor al deze inventarisaties zijn we nog op zoek naar extra mensen. Begin volgend jaar zal er door het SOVON een cursus over inventariseren gegeven worden.

Verder hebben we tweemaal samen met o.a. andere IVN-verenigingen uit de omgeving de klapeksters geteld op de Strabrechtse Heide. En verder zijn er huis- en oeverwaluwen geteld en zijn we op pad geweest om te achterhalen hoeveel bosuilen er in de Herbertusbossen zitten.

Overige

Ook wij hebben ons steentje bijgedragen tijdens het IVN-evenement op 1 september. Maar liefst negen vrijwilligers waren bereid om namens de vogelwerkgroep te helpen. Ze zijn op diverse plekken ingezet. In totaal waren er vijftien leden van de vogelwerkgroep, ook bij diverse andere werkgroepen, aan het helpen. Dat is bijna de helft van de werkgroep. Ik ben er erg trots op dat we zoveel behulpzame mensen op de ledenlijst hebben staan. We hadden na dit succesvolle evenement vier geïnteresseerden voor de vogelwerkgroep, waarvan één naar het jeugd-IVN gaat en twee lid zijn geworden van de vogelwerkgroep. Ook meldden zich toen geïnteresseerden voor de vogelcursus in het voorjaar van 2025.

Overzicht excursies en aantal deelnemers

datum	gebied	duur	aantal deelnemers	uren
12-jan	Uilentelling	avond	8	3
20-jan	Zeeland	dag	6	10
3-feb	Klapekstertelling	ochtend	12	2,5
17-feb	Plateaux	ochtend	17	4
2-mrt	Ooypolder	¾ dag	5	8
9-mrt	Visvijvers	ochtend	12	4
11-mrt	VERGADERING	avond	23	2
16-mrt	Voorwandelen	ochtend	11	3
17-mrt	Kasteelbos, PUBLIEK	ochtend	12	4
23-mrt	Stevensweert	¾ dag	10	4
30-mrt	Nettetal	¾ dag	11	5
6-apr	Achtereindse Laag	ochtend	10	10
11-apr	Kraanvogels naar de Pan	middag	5	3
13-apr	Diessens Broek	½ dag	11	5
20-apr	Soerendonks Goor	ochtend	6	4
25-apr	Koningssteen	ochtend	7	4
4-mei	Valkenhorst, MET GIDS (Mari)	ochtend	13	4,5
11-mei	1000-soortengebied, PUBLIEK	ochtend	15	3
11-16-mei	Elbe-reis		6	144
18-mei	De Peel	ochtend	6	6
25-mei	Maasheggen	¾ dag	4	5,5
1-jun	Beleven	ochtend	5	3,5
8-jun	Matjes Zundert, MET GIDS	¾ dag	6	6
15-jun	Volmolen	ochtend	1	1
1-sep	IVN-markt		15	8
14-sep	Bijklets-ontbijt	ochtend	12	4
28-sep	Mariahof	¾ dag	8	5
12-okt	Logtse Banen	ochtend	15	5
14-okt	JAARVERGADERING	avond	18	2
26-okt	Flevopolder	dag	5	8
9-nov	Lange Bleek, PUBLIEK	ochtend	14	2,5
11-nov	STUDIE-AVOND: 2 vogels vergelijken	avond	26	2,5
23-nov	Soerendonks Goor	ochtend	5	4
7-dec	Loozer Heide	ochtend	16	6
15-dec	Klapekstertelling	ochtend	12	4
	TOTAAL			300

Zoals je ziet, best een leuke opkomst bij de activiteiten: gemiddeld 10 personen. Opkomst is wat minder bij slecht weer of langere excursies. En in mei-juni zijn veel leden op vakantie.

Maart 2024: 36 leden, 1 opzegging, 3 inactieve leden in overleg van de lijst gehaald, 3 nieuwe leden; December 2024: 35 leden

3.5 BOMENWERKGROEP

werkgroep ligt tijdelijk stil, in afwachting van een nieuwe coördinator

3.6 NATUURBEHEER

Theo Sonnemans

Voor Brabants Landschap, de gemeente Heeze-Leende en Staatsbosbeheer hebben we 14 ochtenden op zaterdag gewerkt op diverse plekken in de regio. Door de vele regen in het voor- en najaar hebben we ons programma enigszins moeten aanpassen.

Op diverse plekken (Kleine Dommel, Peelven, de Waarden, laagte Rulse laarzenpad, het Heike) hebben we wilgen geknot volgens de nieuwe planning: in het eerste jaar 40 tot 60 procent knotten en de rest het jaar daarop, dan een jaar niet knotten.

Op de Strabrechtse Heide is op verschillende plaatsen berk en grove den verwijderd. Ook zijn poelen vrijgezet in het stroomgebied van de Kleine Dommel en op de Strabrechtse Heide. Nabij het Heezerven werd onderhoud gepleegd aan de daar gelegen heides.

Ook dit jaar zijn we op de heides nabij het Kiezelven en de Braakhuizense heide verder gegaan met het verwijderen van vooral grove den. Dit blijft een doorlopend project voor de komende jaren.

Met een bedrijf uit Eindhoven is, in het kader van teambuilding en vrijwilligerswerk, een overwoekerd heideveld ontdaan van grove den nabij het Kiezelven. In februari hebben we met twee groepen vluchtelingen struiken en bomen geplant nabij de Kleine Dommel.

Voor de amfibieënwerkgroep is, in samenwerking met BL, het paddenscherm weer opgezet.

Dit jaar hebben we ook weer ondersteuning verzorgd bij de 51-ste boomplantdag in november. Ook zijn we betrokken geweest bij het onderhoud van het Tiny Forest project van basisschool Merlebos en Kindcentrum De Parel. Met schoolkinderen hebben we in maart grove den en berkjes verwijderd van de heide langs het fietspad nabij Heezerenbosch.

In maart zijn we een proefproject gestart om enige leerlingen van de Berkenschutse te ondersteunen met het werken in de natuur. Geplande werkzaamheden in oktober en november zijn niet doorgegaan vanwege personeelstekorten bij de professionele begeleiding.

In het natuurterrein van het IVN aan de Hodibalduslaan zijn de nestkasten in het voorjaar schoon gemaakt en waar nodig gerepareerd. Ca 85 procent van de nestkasten had sporen van bewoning. Ook is het terrein ingezaaid met diverse zaadmengsels.

Eind september zijn we vertegenwoordigd geweest bij de opening van het vrijwilligersseizoen van BL in Schijndel.

Annemiek van Dijk verzorgde in januari een lezing over bijen en de relatie met ons werk in de natuur. Eelco Hoogendam gaf in december een lezing over amfibieën en hun leefwijzen.

Zondag 1 september hebben we deelgenomen aan ons gezamenlijk IVN-event bij Paul Gerits aan de Leenderweg.

Het huidige ledenbestand bestaat uit ca 22 personen. Gemiddeld zijn ongeveer 9 leden aanwezig geweest tijdens de werkdagen.

3.7 NATUUR- & MILIEUBESCHERMING

Henk Groenemans

De werkgroep had in 2024 een jaar met vele projecten waaronder enkele uitschieters als de procedure over de bomenkap langs de Randweg en het Drinkwaterlandschap van Brabant Water.

Projecten waar we in 2024 mee bezig zijn geweest waren o.a.

- Doortrekken Randweg van de Leenderweg naar de Poortmannen
- Wandeling met Waterschap De Dommel en de gemeenteraad in het dal van de Grootte Aa
- Volgen van de rondetafelgesprekken en de raadsvergaderingen in onze gemeente
- Kapvergunning voor de tien eiken langs de Randweg
- Bekijken van aanvragen voor kapvergunningen en navraag doen bij de gemeente
- Bezoeken van mensen die niet blij waren met een kapvergunning in hun omgeving
- Bespreking met gemeente van systematiek van beschermde bomenlijst
- Verbetervoorstellen voor regels voor bomenkap in onze gemeente
- Reacties gegeven op de Nota van Bossen en Natuurterreinen Heeze-Leende 2024-2034
- Overleg over respecteren van natuur bij het verplaatsen van bouwplaatsen Brabantse-dag
- Centrumplan Heeze met daaraan gelinkt de pastorietuin
- Ruimtelijke en groene inpassing van de nieuwe gymzaal langs het spoor
- Overleg over bouwplannen Breedvennen en Wilhelminapark (project tussen het spoor en de Nieuwendijk)
- Bouwplan van negen huizen bij Hazenhurk in het kader van de ruimte-voor-ruimte regeling
- Uitbreidingsplannen natuurcamping de Fuut in Leende
- Inbreng bij ontwikkeling Gebiedsvisie Paaldijk – Renheide
- Uitkoop piekbelasters: wat gebeurt er met de vrijgekomen grond?
- Gebruik van bestrijdingsmiddelen in onze gemeente die schadelijk zijn voor het milieu
- Route voor aanleg van een snelfietspad van Heeze naar de Hut van Mie Peels
- Drinkwaterlandschap van Brabant Water in de omgeving van het Groot Huisven
- Grensloos Park De Groot Heide
- Gebiedsgerichte aanpak Strabrechtse heide (stikstofbeleid)
- Maaibeleid in onze gemeente
- Biodiversiteit in onze gemeente
- Energietransitie
- Omgevingsvisie en Omgevingsplan
- Omgevingstafel en andere vormen van participatie in onze gemeente
- Afronding Plan Kloostervelden
- Uitbreidingsplan Berkenschutse
- Tennet: aanleg hoogspanningskabels door onze gemeente. Welk tracé gaat men kiezen?
- Regulier overleg met wethouders
- Overleg met IVN Geldrop over de Rechten van de Natuur
- Uitspraak lozing afvalwater Poort 43
- Overlegplannen met Hei, Heg en Hoogeind
- Overleg tussen de werkgroep en het bestuur
- Kick-off bijeenkomst Kasteeltuin Geldrop

- Aanvraag van GroenLinks voor een overleg met onze werkgroep

Toelichting bij de onderwerpen Bestrijdingsmiddelen, Drinkwaterlandschap De Groote Heide en Grensloos Park de Groote Heide:

Bestrijdingsmiddelen

De werkgroep maakt zich zorgen over de weidegronden die vrijkomen bij de stoppersregeling. Deze gronden kunnen dan o.a. gebruikt worden voor akkerbouw of andere intensieve teelten, met alle gevolgen van dien voor het voorspelbaar toenemende gebruik van bestrijdingsmiddelen.

GroenLinks heeft hierover een vraag gesteld bij het rondetafelgesprek in maart 2024: Kan onze gemeente via regelgeving preventief paal en perk stellen aan het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij intensieve teelten, zoals lelieteelt? Onze wethouder gaf aan dat een gemeente dat niet kan. Maar in de gemeente Venray heeft het College bepaald dat op specifieke percelen nabij woningen de teelt van lelies verboden is.

Drinkwaterlandschap De Groote Heide

In 2022 is in opdracht van de gemeente een onderzoek gedaan naar een regionale fietsroute van Heeze naar Aalst. De werkgroep had het rapport gelezen en is toen zelf met een alternatief gekomen.

Dit voorstel hebben we ook gestuurd naar Brabant Water (een van de gebiedseigenaren). Naar aanleiding hiervan kregen we een uitnodiging om te komen praten bij Brabant Water, want zij waren bezig met een gebiedsvisie over het gebied waar het fietspad zou moeten komen.

Het gebied ligt globaal tussen de A67, A2, Heezerenbosch en het Bels Lijntje.

In dit gebied wordt door Brabant Water drinkwater opgepompt. Mede hierdoor willen ze ook zoveel mogelijk hemelwater opvangen en laten infiltreren naar diepere lagen. Het gevolg hiervan is dat het gebied veel natter wordt, omdat het water wordt vastgehouden en bijna niet wordt afgevoerd. Door het verhogen van de grondwaterstand heeft Brabant Water een

grotere buffer bij het oppompen van drinkwater. Na een groot aantal extreem droge jaren is het grondwaterpeil enorm gedaald, terwijl er steeds meer drinkwater gevraagd wordt. Het gebied wordt door deze actie in de oorspronkelijke staat terug gebracht. Er vindt natuurherstel plaats.

Door de verhoogde waterstand is het moeilijker om door het gebied te gaan en zullen de fiets- en wandelpaden moeten worden aangepast. Bij deze herinrichting wordt ook het IVN betrokken.

Grensloos Park de Groote Heide

Op donderdag 26 september vond de startconferentie van het Interregionale project Grensloos Park De Groote Heide plaats bij de Achelse Kluis. De grote opkomst liet duidelijk zien dat Natuurgrenspark De Groote Heide leeft onder de mensen, en velen waren nieuwsgierig naar de toekomstplannen voor dit grensoverschrijdende natuurgebied. Een verslag stond op de site het Grensloos Park de Groote Heide.

Aan de orde kwam eigenlijk alleen maar hoe we het gebied moeten promoten en de recreant hier naar toe kunnen halen. Het woord natuur is bijna niet gevallen. De werkgroep heeft een mail hierover verstuurd en uit de reactie bleek dat men het hiermee eens is: de natuur heeft te weinig aandacht gekregen. De werkgroep heeft nu voorgesteld aan Interreg (Projectgroep de Grensloos Groote Heide) om alle natuurorganisaties in het gebied uit te nodigen voor een gesprek over de gevolgen van eventueel massatoerisme in dit gebied en hoe dit te stroomlijnen.

Afsluitend:

Ik wil alle leden van de werkgroep bedanken voor hun inzet in soms moeilijke discussies. Verder dank ik ook ons bestuur voor hun inzet en samenwerking bij enkele projecten van de werkgroep.

3.8 BIBLIOTHEEK, INFORMATIE & IVN WINKEL

Loes Keijsper, Leo van Bossum

Iedere woensdag, behalve in de schoolvakanties, is de Sleutelbloem geopend van 10 tot 13 uur. Iedereen kan dan binnenlopen voor informatie. Zelfs van buiten onze gemeente komen er mensen, gemiddeld zo'n vijf personen. Er worden ervaringen uitgewisseld en men drinkt een kop koffie.

Regelmatig worden boeken geleend over natuur en milieu.

In 2024 kwamen er twee boeken bij:

- Veldgids Dagvlinders 2024: deze veldgids is vernieuwd met duidelijke kleurenfoto's en goede beschrijvingen van kenmerken, vliegtijd en waardplanten voor rupsen
- Zeggen van Limburg: meer dan 60 zeggen, per zegge een beschrijving en foto's en tekeningen, bijvoorbeeld van de stengeldoorsneden.

We zorgen dat de apparatuur in orde is en dat de Sleutelbloem er netjes uitziet. Aan de buitenkant wordt de klimop gesnoeid en de nestkastjes worden schoongemaakt.

In totaal waren IVN'ers ongeveer 160 keer in de Sleutelbloem.

De Sleutelbloem blijft voor ons IVN een prima locatie: aan de rand van het dorp en dicht bij de natuur.

4 PR EN COMMUNICATIE

4.1 PR & COMMUNICATIE

Ruud Krielaart

De werkgroep heeft zich met de volgende zaken beziggehouden:

1. Website
2. Groene Blaadje
3. Digitale nieuwsbrief
4. Sociale media
5. Persberichten, publicaties
6. Lezingen
7. Overige activiteiten

Ad.1 Website

Ook in 2024 heeft onze webmaster Anne Groenewegen ervoor gezorgd dat de website altijd up-to-date was. Nieuw is de rubriek “Natuur op school” met korte verslagen van leerlingen over natuuractiviteiten op school en “IVN-filmpjes”, een verzameling van allerlei beeldmateriaal dat in de afgelopen jaren over activiteiten van IVN Heeze-Leende is uitgebracht.

Ad. 2 Groene Blaadje

Zoals de laatste jaren gebruikelijk is hebben wij weer een voor- en een najaarsnummer uitgebracht, onder redactie van Klaasje Douma. De speciale jeugdpagina, “Grassprietjes”, werd ook dit jaar gemaakt door Anouk van Maldegem. De covers van het voorjaarsnummer waren dit jaar prachtige foto’s van de fotowerkgroep. Ook dit jaar was de bezorging van het blad weer in handen van Ans Loeters en haar team.

Ad. 3 Digitale Nieuwsbrief

Dit jaar zijn er 21 nieuwsbrieven verschenen. Er werden 290 brieven verstuurd naar leden en donateurs en 60 naar externe relaties. De redactie was in handen van Ruud Krielaart.

Ad. 4 Sociale media

Ook dit jaar werden onze eigen social mediakanalen (Facebook, Instagram) weer bijgehouden door Sandra de Haan, waarbij verschillende (interne) fotografen materiaal aanleverden. De speurtocht naar een medebeheerder en back-up van Sandra heeft nog geen resultaat gehad.

Ad. 5 Persberichten, publicaties

In 2024 zijn 46 persberichten uitgebracht waarin een aankondiging werd gedaan van onze activiteiten in de media: 12 aankondigingen van publiekswandelingen en 34 overige persberichten. De flyers van alle werkgroepen werden regelmatig aangepast en up-to-date gehouden.

Ad. 6 Lezingen

Dit jaar hebben wij één lezing georganiseerd (“Ecologisch tuinieren” door Eric van Oijen) en één filmavond (“Onder het maaiveld”, die zowel in ’t Perron als in de Schammert vertoond werd). Beide activiteiten werden samen met Vrienden van de Bieb en bibliotheek Dommeldal georganiseerd.

Ad 7 Overige activiteiten

- PR & Communicatie heeft uiteraard ook een bijdrage geleverd aan de IVN-manifestatie op 1 september, o.a. door te zorgen dat er voldoende flyers van de werkgroepen aanwezig waren en door het verzorgen van banners en spandoeken.
- Ook dit jaar werd de Activiteitenkalender, waarin alle activiteiten van onze vereniging zijn opgenomen, weer bijgehouden. Dat waren zo'n 250 activiteiten.

5 BESTUUR

5.1 HET BESTUUR

5.1.1 Samenstelling bestuur

In 2024 was het bestuur als volgt samengesteld:

- Ben Pollmann, voorzitter
- Petra Leeuwestein-Verbeek, secretaris
- Geert Engels, penningmeester (tot eind maart 2024)
- Ko Dousma, algemeen bestuurslid
- Paul Gerits, algemeen bestuurslid
- Truus Kraaijeveld (vanaf eind maart 2024)

Het bestuur heeft eind november 2024 besloten Anton Evers te benoemen tot bestuurslid ad interim en zal hem op de eerstvolgende Algemene Ledenvergadering voordragen voor een definitieve benoeming. Per 1 januari 2025 neemt hij het penningmeesterschap op zich. Geert heeft de lopende zaken nog behartigd tot eind 2024 (inclusief jaarrekening).

5.1.2 Doelen voor 2022

Biodiversiteit

In 2024 werd bestuurslid Ko Dousma na een cursus van IVN Brabant aangesteld als ambassadeur Biodiversiteit in Heeze-Leende. Op onze Algemene Ledenvergadering in 2024 heeft Peter Bleijs vervolgens in een voordracht het belang van biodiversiteitsverbetering geschetst. De gemeente startte intussen de actie Inwoners aan Zet. Hierin werken IVN, Velt en Waterschap de Dommel samen om Heeze groener en biodiverser te krijgen. Op 1 september hebben we in nauwe samenwerking met de gemeente het officiële startschot daartoe gegeven, op de eerste IVN Heeze-Leende Manifestatie.

Verder:

- levert IVN Brabant pakketten Tuiny Forest en zaden aan diegenen die zich hiervoor gemeld hebben, waarbij de gemeente de kosten voor zijn rekening neemt. Het komend jaar op 15 maart zullen deze beschikbaar worden gesteld met een speciale actie, waarin we als IVN zullen participeren. Inmiddels zijn er 191 pakketten besteld.
- zijn via Velt tuincoaches beschikbaar om bewoners te adviseren over tuinverbetering
- subsidieert Waterschap de Dommel via de gemeente het afkoppelen van regenwater, dus niet naar het riool maar in eigen tuin
- de gemeente start met de actie Dakboswachters om het aantal platte groene daken in de wijken te bevorderen. Ook daar willen we als IVN aanhaken.

We zijn erg blij met de gemeentelijke acties naar een groener en biodiverser Heeze-Leende.

Eerste IVN Heeze-Leende Manifestatie “Feest van de Beestjes” een groot succes!

Op zondag 1 september organiseerde IVN Heeze-Leende haar eerste manifestatie, “Feest van de Beestjes”, die een groot succes werd. Dankzij de inzet van vrijwilligers, de samenwerking met de gemeente en het prachtige weer, werd het een onvergetelijke dag. De gemeente Heeze-Leende speelde een belangrijke rol in de logistieke en financiële voorbereiding, waardoor het evenement mogelijk werd gemaakt.

De vrijwilligers waren enthousiast en betrokken bij diverse activiteiten, variërend van het begeleiden van bezoekers tot het delen van kennis over natuur en duurzaamheid. Het

evenement trok een grote groep bezoekers en bood een scala aan activiteiten voor jong en oud, waarmee natuur en biodiversiteit werden gevierd.

"Feest van de Beestjes" was niet alleen een gelegenheid om de natuur dichterbij de mensen te brengen, maar versterkte ook de samenwerking tussen vrijwilligers, de gemeente en de inwoners van Heeze-Leende. IVN kijkt met trots terug op dit succes en ziet uit naar de volgende editie.

Nieuwe opzet coördinatorenoverleg

Het jaarlijkse coördinatorenoverleg van IVN Heeze-Leende heeft dit jaar een nieuwe opzet gekregen, gericht op samenwerking, kennisdeling en toekomstgericht werken. Dit proces begon met een enquête onder de werkgroepen, die belangrijke inzichten opleverde over de wensen en knelpunten binnen de vereniging. De werkgroepen hechten veel waarde aan onderling leren, kennisdeling en het verbeteren van de samenwerking, maar merkten ook op dat er uitdagingen zijn, zoals de vergrijzing van leden, het gebrek aan instroom van jongere leden en een gebrek aan onderling contact tussen de werkgroepen.

In plaats van de traditionele terugblik kreeg het overleg dit jaar een interactieve invulling. Alle werkgroepen, inclusief het bestuur, werden gevraagd om activiteiten voor het komende jaar te bedenken die kennisuitwisseling binnen de werkgroep bevorderen, samenwerking met andere werkgroepen aanmoedigen en gezamenlijke activiteiten opleveren. Dit leidde tot diverse inspirerende ideeën, zoals het schoonmaken van oeverwalwastjes door de Avonturiers en de Vogelwerkgroep en een wandeling door de Milieugroep voor de gidsen over de impact van bestemmingsplanwijzigingen.

Er werd ook aandacht besteed aan verbeterpunten, zoals het verbeteren van welkomstcommunicatie voor nieuwe leden, effectiever gebruik van social media en het schrijven van persberichten per werkgroep.

Met deze nieuwe aanpak hoopt het bestuur de interne samenwerking te versterken en de zichtbaarheid van de vereniging te vergroten. Het bestuur bedankt alle betrokkenen voor hun bijdrage en kijkt uit naar de toekomst.

IVN Heeze-Leende legt zich neer bij kap van 11 eiken langs de Rondweg

IVN Heeze-Leende moet helaas melden dat de kap van 11 eiken langs de rondweg, waarvoor de gemeente Heeze-Leende een vergunning heeft verleend, doorgang zal vinden. Ondanks de intensieve inspanningen van IVN heeft het verzet geen succes gehad.

De achtergrond van de situatie is dat in documenten uit 2017 was aangegeven dat deze bomen niet gekapt zouden worden, wat IVN ertoe bracht zijn bezwaar tegen de woningbouw in te trekken. Echter, de gemeente heeft na bijna zeven jaar zonder enig tussentijds bericht of toelichting aan het IVN een kapvergunning alsnog verleend.

Daarop heeft IVN geprobeerd de kap te stoppen: een voorlopige voorziening bij de rechtbank werd toegewezen, het bij de gemeente ingediende bezwaarschrift werd onverwacht afgewezen. Deskundigen gaven aan dat de kans op succes bij verdere juridische stappen klein zou zijn, tegen hoge kosten. Daarom heeft IVN besloten om geen verdere actie te ondernemen, al blijft de vereniging zich inzetten voor de bescherming van bomen en natuur in de regio.

IVN bedankt de vrijwilligers en leden die zich hebben ingezet en blijft werken aan een groene en gezonde leefomgeving.

Wandeling met het gemeentebestuur

Op 30 november organiseerde IVN Heeze-Leende een wandeling met het gemeentebestuur in het beekdal van de Groote Aa in Heeze, belangrijk voor het variantenonderzoek naar de Randweg-Poortmannen. Het doel van de wandeling was om het gemeentebestuur het unieke karakter van dit natuurgebied te laten ervaren. De wandeling bood de gelegenheid om de bijzondere flora en fauna van het gebied te benadrukken en de landschappelijke waarde toe te lichten, zodat natuurbelangen meegenomen kunnen worden in het tracébesluit.

Deze wandeling illustreert de samenwerking tussen IVN en de gemeente, waarbij het belang van natuur in gemeentelijke besluitvorming wordt onderstreept. Het versterkt de band en biedt een informele setting voor overleg, met de nadruk op het gezamenlijk werken aan een

duurzame, groene toekomst. IVN Heeze-Leende bedankt het gemeentebestuur voor hun betrokkenheid en kijkt uit naar verder overleg.

Stand van zaken amfibieëntunnels IVN Heeze-Leende

In 2024 werkte IVN Heeze-Leende samen met partijen zoals RAVON en de gemeente aan de realisatie van amfibieëntunnels om de migratie van amfibieën te beschermen. Het jaar was echter gekenmerkt door ongunstige weersomstandigheden, die leidden tot een probleem met hoog grondwater. Daarnaast wordt er gewerkt aan een vernatting van het gebied, waardoor de tunnels mogelijk ook onder water zouden komen te staan. Dit vereiste technische aanpassingen in het ontwerp, wat leidde tot vertraging van het project.

De nieuwe verwachting is dat de tunnels in 2025 gerealiseerd zullen worden. Ondanks de vertraging blijft IVN vastbesloten om de tunnels te realiseren. Tot die tijd zal de vereniging, met hulp van vrijwilligers, de amfibieën handmatig blijven overzetten. IVN bedankt iedereen die zich voor dit project inzet en ziet ernaar uit om de voltooiing van de tunnels in 2025 te vieren, zodat amfibieën veilig kunnen blijven migreren.

Voortgang herhuisvesting IVN Heeze-Leende

In 2024 heeft IVN Heeze-Leende verschillende opties onderzocht voor herhuisvesting. Overleg met de Kleine Stroom (Ton Rijdsdijk) heeft geleid tot de beslissing om deze mogelijkheid voorlopig te parkeren. Tegelijkertijd zijn gesprekken gestart met de gemeente over een mogelijke locatie aan de rondweg nabij de tweede fase van de Bulders.

De betreffende grond is in privébezit, en onze voorzitter heeft intensieve gesprekken gevoerd met de eigenaren. Deze onderhandelingen hebben geleid tot een stadium waarin de eigenaren nu met de gemeente om tafel gaan. Hoewel dit een veelbelovende ontwikkeling is, moeten

nog verdere stappen worden gezet, zoals het opstellen van een financieel plan voor de bouw en financiering van een nieuw IVN-clubhuis. Hier zal in 2025 veel aandacht naar uitgaan. We blijven optimistisch en zetten ons in om een duurzame en geschikte herhuisvesting voor IVN Heeze-Leende te realiseren.

Convenant IVN Heeze-Leende, Brabantsedag en gemeente

In 2024 is toegewerkt naar een convenant tussen IVN Heeze-Leende, Stichting Brabantsedag en de gemeente Heeze-Leende. Het convenant legt afspraken vast over samenwerking bij het zoeken, ontwikkelen en gebruiken van bouwlocaties voor de wagenbouwersgroepen van de Brabantsedag. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met het behoud van natuur en biodiversiteit.

De kernpunten uit het convenant zijn:

Natuurbehoud: IVN brengt kennis in om schade aan de natuur op en rond bouwlocaties te voorkomen en adviseert over te nemen voorzorgsmaatregelen.

Langetermijnbeleid: De gemeente en Brabantsedag werken samen aan toekomstbestendige bouwlocaties met minimale impact op de omgeving.

Overleg en Compensatie: Bij onvermijdelijke kap van bomen wordt compensatie toegepast, waarbij IVN betrokken wordt bij de keuze en aanplant van nieuw groen.

Dit convenant is een belangrijke stap in het bevorderen van een duurzame samenwerking tussen cultuur, gemeenschap en natuur. Het zal geldig zijn van 2025 tot 2028, met de intentie tot verlenging.

5.2 SAMENWERKING

Als vereniging voor natuureducatie en duurzaamheid werken we aan onze doelen door samen te werken met veel andere partijen:

Lokaal

- zetten we stevig in op goede contacten met de gemeente, en proberen we deze te waarborgen in een convenant. Daarnaast hechten we aan meer informele contacten. Zo nodigen we de 'politiek' uit voor wandelingen of voor een gesprek in ons verenigingsgebouw.
- zorgen we voor goede werkrelaties met lokale organisaties als Natuurbegraafplaats Schoorsveld, Kapellerput, Stichting Vrienden van de Bieb
- benaderen we actief alle basisscholen in de gemeente. Dankzij een systeem van natuurouders kunnen kinderen buiten genieten van de natuur om hen heen. En ook de boomfeestdag is voor veel kinderen een onvergetelijke ervaring.

Regionaal

- nemen we deel aan het regio-overleg, waarin we met collega IVN-afdelingen overleggen over afdelingsoverstijgende zaken en elkaar informeren. Aan tafel zit ook IVN Brabant, die voor ons mogelijk interessante initiatieven vanuit IVN Nederland aan-draagt.
- leveren we input voor natuurbeherende instanties als Brabants Landschap en Staatsbosbeheer
- zijn we naast de al bestaande contacten met de Brabantse Milieufederatie in 2024 in gesprek gegaan met de verenigingen Hei, Heg & Hoogeind en ZLTO om te onderzoeken waar samenwerking mogelijk en zinvol is.

5.3 AFDELING HEEZE-LEENDE

5.3.1 Financiën

Hoewel de financiën pas tijdens de jaarvergadering worden besproken en naar wij hopen ook goedgekeurd, kunnen we wel enkele voorlopige conclusies trekken.

Exploitatie

De kosten/baten zijn in 2024 positief.

Amfibieëntunnels

Het eindbedrag van de actie is € 77875,18.

Hierin is inbegrepen een toegezegd bedrag, na realisatie, van € 15000.

Op het moment van verschijnen van dit verslag zijn er op locatie al voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. Na de bouwvak 2025 zullen de tunnels gerealiseerd worden.

Activa

Er was een positief resultaat van onze beleggingen van 5%. Dit komt grotendeels voor rekening van het fonds ASN Duurzaam. Triodos Groenfonds kent al jaren nauwelijks rendement. Daarom is door het bestuur besloten om deze te verkopen en ASN Milieu en Water te kopen.

Resultaat

We sluiten 2024 af met een positief resultaat.

Verhuur Sleutelbloem

De KBO heeft 50 middagen gebruik gemaakt van de Sleutelbloem. Daarnaast is nog eenmaal door een andere vereniging gebruik gemaakt van ons lokaal.

Ledenadministratie

De ledenadministratie is volledig geautomatiseerd in het systeem Procurios. Dit systeem wordt landelijk beheerd en werkt tot nu toe fantastisch. Nieuwe leden melden zich via de website en binnen een dag hebben we hiervan bericht. Ook opzeggingen kunnen hier rechtstreeks gedaan worden, en ook hiervan krijgen we onmiddellijk bericht. Wijzigingen kunnen uiteraard ook via ons eigen systeem doorgegeven worden, via emailadres: ledenadministratie@ivnheezeleende.nl

Op 6 Januari 2025 hadden we 321 leden waarvan 50 jeugdleden. Dit is een groei van 24 leden over het afgelopen jaar: we hebben 29 nieuwe leden mogen begroeten en 5 mensen hebben ons verlaten, om verschillende redenen.

5.3.2 Ledenactiviteiten

Naast de gebruikelijke wandeling met nieuwe leden hebben we uiteraard ook weer genoten van ons jaarlijkse ledenuitje, dit jaar in het Nationaal Park de Maasduinen.

Het absolute hoogtepunt van het jaar was de IVN-manifestatie op 1 september: zonovergoten, veel bezoekers, die verrast waren door al hetgeen IVN Heeze-Leende te bieden heeft, dankzij de inzet van veel van onze leden en niet te vergeten de gemeente. De dag eindigde in een uitermate boeiende nazit.

Tot slot vermelden we nog dat:

- onze vereniging er weer een erelid bij heeft: Geert Engels, als dank voor zijn uitgebreide inzet voor de vereniging
- de Rabo ClubSupport Stemcampagne onze vereniging in 2024 maar liefst ruim 1000 euro heeft opgeleverd
- het na veel inspanningen uiteindelijk is gelukt om een nieuwe penningmeester te vinden.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd d.m.v. druk, fotokopie, micro-film of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbenden noch mag het zonder schriftelijke toestemming worden gebruikt voor commerciële toepassingen en/of voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

De auteur besteedt de grootst mogelijke aandacht aan de juistheid van informatie in dit rapport. Fouten zijn echter niet volledig uit te sluiten. U kunt daarom geen rechten ontfen aan deze teksten.